

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ
ΣΤΟ Ι΄ ΤΜΗΜΑ
ΠΡΑΞΗ 51/2019

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Κλιμακίου Σταμάτιο Πουλή, Σύμβουλο, και τα μέλη Χρυσούλα Μιχαλάκη και Γεωργία Κάνδυλα, Παρέδρους.

Συνήλθε στο Δικαστήριο, στις 5 Μαρτίου 2019, για να αποφανθεί, ύστερα από σχετική διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ του Επιτρόπου του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Δήμο XXX και του Δήμου XXX – XXX σχετικά με τη θεώρηση του 425 χρηματικού εντάλματος πληρωμής, οικονομικού έτους 2018, που εκδόθηκε από τον ως άνω Δήμο.

Άκουσε την εισήγηση της Παρέδρου Γεωργίας Κάνδυλα

Σκέφθηκε κατά το Νόμο και
Αποφάσισε τα ακόλουθα:

I. Ο Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Δήμο XXX αρνήθηκε, με τη 14/22.5.2018 πράξη, να θεωρήσει το 292 χρηματικό ένταλμα πληρωμής, οικονομικού έτους 2018, του Δήμου XXX – XXX, ποσού 562,77 ευρώ, το οποίο αφορούσε στην καταβολή επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας μηνός Απριλίου του έτους 2018 στους φερόμενους ως δικαιούχους υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του ως άνω Δήμου, XXX και λοιπούς, οι οποίοι κατείχαν θέσεις κατηγορίας ΥΕ ειδικότητας Εργατών Επιμελητών Κήπων (ο πρώτος) και Δενδροκηπουρού (οι λοιποί). Ως αιτιολογία της άρνησης θεώρησης ο Επίτροπος προέβαλε ότι η εντελλόμενη δαπάνη είναι μη νόμιμη, καθόσον από τα δικαιολογητικά αυτής έγγραφα δεν προέκυπτε η ανάθεση στον XXX με απόφαση του Δημάρχου καθηκόντων κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση σε εργασίες κατασκευής και συντήρησης δικτύων ύδρευσης της Υπηρεσίας Πρασίνου του Δήμου. Ο Δήμος XXX – XXX, αφού αντικατέστησε το ως άνω χρηματικό ένταλμα πληρωμής με το 425, οικονομικού έτους 2018, όμοιο, ποσού 187,59 ευρώ, το οποίο αφορούσε στην καταβολή του ως άνω επιδόματος μόνο στον υπάλληλο XXX, το επανυπέβαλε προς θεώρηση με το 31610/31.7.2018 έγγραφο της Αναπληρώτριας Διευθύντριας Διαχείρισης Ανθρώπινου Δυναμικού υποστηρίζοντας τη νομιμότητα της εντελλόμενης με αυτό δαπάνης. Ο Επίτροπος όμως, ενέμεινε στην άρνησή του να το θεωρήσει, με αποτέλεσμα να ανακύψει διαφωνία για την άρση της οποίας νομίμως απευθύνεται, με την από 31.8.2018 έκθεση, στο παρόν Κλιμάκιο.

II. Α. Στον Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, κυρωθέντος με το άρθρο πρώτο του ν. 3584/2007 (Α' 143), ορίζεται, στο άρθρο 3, με τον τίτλο «Έκταση Εφαρμογής- Διαίρεση Ύλης» ότι: «Στις διατάξεις του παρόντος Κώδικα υπάγεται το πάσης φύσεως προσωπικό των Ο.Τ.Α., ως κατωτέρω: 1. Στις διατάξεις του πρώτου μέρους υπάγεται το μόνιμο προσωπικό: α. των Δήμων (...) 2. Στις διατάξεις του δεύτερου μέρους υπάγεται (...) το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου», στο Μέρος Πρώτο του ίδιου Κώδικα, Κεφάλαιο Γ', με τον τίτλο «Καθήκοντα – Υποχρεώσεις (...) Α. Θεμελιώδη Καθήκοντα – Υποχρεώσεις», στο άρθρο 35 υπό τον τίτλο «Καθήκοντα Υπαλλήλου» ότι: «1. Ο υπάλληλος εκτελεί τα καθήκοντα του κλάδου για τον οποίο προσλήφθηκε. 2. Σε περιπτώσεις επιτακτικής και επείγουσας υπηρεσιακής ανάγκης που δεν μπορεί να καλυφθεί με άλλον τρόπο, επιτρέπεται να ανατίθενται στον υπάλληλο συναφή καθήκοντα άλλου κλάδου. Σε όμοιες περιπτώσεις επιτρέπεται να ανατίθενται στον υπάλληλο εργασίες συναφείς με τον κλάδο ή τα καθήκοντά του ή για τις οποίες έχει την απαιτούμενη εμπειρία ή ειδικευση. 3. Η κατά την προηγούμενη παράγραφο ανάθεση επιτρέπεται για χρονικό διάστημα έως δύο (2) μηνών με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου για διορισμό οργάνου. Παράταση του ανωτέρω χρονικού διαστήματος έως έξι (6) μήνες ακόμη επιτρέπεται μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπηρεσιακού Συμβουλίου». Περαιτέρω στο άρθρο 171 του ίδιου ως άνω Κώδικα, το οποίο ανήκει συστηματικά στο Δεύτερο Μέρος αυτού, ορίζεται ότι: «Οι διατάξεις του Κεφαλαίου Γ' του πρώτου μέρους εφαρμόζονται αναλόγως και για το προσωπικό με σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου» και τέλος, στο άρθρο 185 ότι: «Μετακίνηση προσωπικού σε θέση της ίδιας ή άλλης υπηρεσίας του ίδιου Ο.Τ.Α. ενεργείται με απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου».

Από τις ως άνω διατάξεις συνάγεται ότι με απόφαση του Δημάρχου, ήτοι του αρμοδίου για το διορισμό των δημοτικών υπαλλήλων οργάνου (βλ. άρθρο 23 του ίδιου ως άνω Κώδικα), επιτρέπεται η ανάθεση σε δημοτικό υπάλληλο καθηκόντων άλλου κλάδου, συναφών προς αυτά που ασκεί, καθώς και η άσκηση εργασιών συναφών με τον κλάδο ή τα καθήκοντά του ή εργασιών, για τις οποίες έχει την απαιτούμενη εμπειρία ή εξειδίκευση, εφόσον συντρέχει επιτακτική και επείγουσα υπηρεσιακή ανάγκη που δεν μπορεί να καλυφθεί με άλλο τρόπο. Η ανάθεση καθηκόντων ή εργασιών κατ' εφαρμογή αυτής της ρύθμισης προϋποθέτει αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου προς διορισμό οργάνου (δηλ. του Δημάρχου) και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το διάστημα των δύο (2) μηνών. Παράταση του διαστήματος αυτού επιτρέπεται για πρόσθετο ανώτατο διάστημα έξι (6) μηνών μετά από αιτιολογημένη απόφαση Υπηρεσιακού Συμβουλίου. Η άσκηση καθηκόντων ή εργασιών που έχουν ανατεθεί, κατά τα προαναφερόμενα, δύναται να είναι είτε πλήρης και αποκλειστική είτε πρόσθετη κατ' είδος στα καθήκοντα και στις εργασίες της θέσης την οποία κατέχει ο υπάλληλος. Εξάλλου, μεταβολή της άσκησης των καθηκόντων του υπαλλήλου επέρχεται στην περίπτωση μετακίνησής του σε άλλη

θέση της ίδιας ή άλλης υπηρεσίας του Ο.Τ.Α., στην περίπτωση δε αυτή ο υπάλληλος απασχολείται πλήρως και αποκλειστικά στα καθήκοντα της θέσης την οποία καταλαμβάνει μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας μετακίνησής του, η οποία επίσης πραγματοποιείται με απόφαση του Δημάρχου, ως αρμόδιου για το διορισμό του όργανο. Από αυτά παρέπεται ότι η άσκηση καθηκόντων διαφορετικών από εκείνα που αντιστοιχούν στη θέση, στην οποία ο υπάλληλος είναι διορισμένος είτε κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση είτε επιπροσθέτως των καθηκόντων της κύριας θέσης του, δεν επιτρέπεται, παρά μόνο εφόσον έχουν τηρηθεί οι προϋποθέσεις των ως άνω διατάξεων.

Β. Με το άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4024/2011 «Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενιαίο μισθολόγιο – βαθμολόγιο, εργασιακή εφεδρεία και άλλες διατάξεις εφαρμογής του μεσοπρόθεσμου πλαισίου δημοσιονομικής στρατηγικής 2012-2015», καταργηθέν ήδη από το άρθρο 34 περίπτ. α΄ του ν. 4354//2015 (Α΄ 176), όπως το τελευταίο ισχύει μετά την τροποποίησή του με το άρθρο 1 παρ. 12Β του ν. 4368//2016 (Α΄ 21), προβλέφθηκε η χορήγηση, πέραν του βασικού μισθού, και επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας στους υπαλλήλους που ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του νόμου αυτού, στους οποίους συμπεριλαμβάνονταν και οι δημοτικοί υπάλληλοι (βλ. άρθρο 4 παρ. 1 περίπτ. β΄ του ν. 4024/2011), υπό τους όρους και προϋποθέσεις που καθορίζονταν με Υπουργικές Αποφάσεις, εκδοθείσες κατ' εξουσιοδότηση του ως άνω άρθρου. Κατ' επίκληση της εξουσιοδοτικής αυτής διάταξης εκδόθηκαν οι ΚΥΑ οικ.2/16519/0022/12/24.2.2012 (Β΄ 465) και, στη συνέχεια, η τροποποιητική αυτής ΚΥΑ 2/31081/0022/12/30.4.2012 (Β΄ 1399), με τις οποίες καθορίστηκαν κατηγορίες επαγγελματικών ειδικοτήτων, για τις οποίες επιτρέπεται η καταβολή του εν λόγω επιδόματος, ανάλογα με το βαθμό επικινδυνότητας που αντιμετωπίζουν οι υπάλληλοι κατά την άσκηση των αντίστοιχων καθηκόντων. Στη συνέχεια, το άρθρο 98 του ν. 4483/2017 «Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης (Δ.Ε.Υ.Α.) - Ρυθμίσεις σχετικές με την οργάνωση, τη λειτουργία, τα οικονομικά και το προσωπικό των Ο.Τ.Α. - Ευρωπαϊκοί Όμιλοι Εδαφικής Συνεργασίας - Μητρώο Πολιτών και άλλες διατάξεις» (Α΄ 107, διόρθ. σφαλμ. στο Α΄ 147), το οποίο ισχύει από 31.7.2017 (βλ. άρθρο 169 του αυτού νόμου), ορίζει ότι: «1. Στους δικαιούχους του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας, όπως αυτό είχε προβλεφθεί στο άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4024/2011 (Α΄ 226), (...) και εξειδικεύθηκε, κατά ποσό, ανά κατηγορία δικαιούχων και ως προς τους όρους και τις προϋποθέσεις καταβολής, με τις, κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεων αυτών, εκδοθείσες και ισχύουσες αποφάσεις, προστίθενται οι μόνιμοι και δόκιμοι υπάλληλοι (...) των Ο.Τ.Α. α΄ και β΄ βαθμού και των νομικών προσώπων αυτών, που υπάγονται στις ειδικότητες ή παρέχουν τις εργασίες που περιλαμβάνονται στις κατηγορίες της παραγράφου 2. 2. Στην κατηγορία Α΄ συμπεριλαμβάνεται το προσωπικό που απασχολείται σε συνεργεία απολύμανσης, οι απολυμαντές, (...) οι υδραυλικοί, τεχνίτες και εργάτες

που απασχολούνται στην κατασκευή και συντήρηση δικτύων ύδρευσης, αποχέτευσης και τηλεθέρμανσης, στα αντλιοστάσια αποχέτευσης, (...) 3. Το ποσό του επιδόματος για τους ανωτέρω υπαλλήλους ορίζεται, ανά κατηγορία, ως εξής: α) Για την κατηγορία Α', σε εκατόν πενήντα (150) ευρώ μηνιαίως. (...) 4. Το ανωτέρω επίδομα καταβάλλεται με την απαραίτητη προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι αυτού προσφέρουν υπηρεσία με πλήρη και αποκλειστική απασχόληση στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του (...)).».

Γ. Από το συνδυασμό όλων των ως άνω ρυθμίσεων συνάγεται ότι η χορήγηση του επιδόματος επικίνδυνης και ανθυγιεινής εργασίας επιφυλάσσεται μόνο υπέρ των εργαζομένων, οι οποίοι, ως εκ της φύσεως των καθηκόντων τους και ανεξάρτητα από την ειδικότερη περιγραφή της ειδικότητάς τους στους οικείους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας κάθε φορέα, έρχονται σε άμεση επαφή με τις επιβαρυντικές περιστάσεις και τους ρυπογόνους παράγοντες των χώρων που εργάζονται. Ανάλογα δε με τη φύση της απασχόλησης και, συγκεκριμένα, το βαθμό έκθεσης των εργαζομένων στους επιβαρυντικούς για την υγεία τους παράγοντες το ποσό του εν λόγω επιδόματος κλιμακώνεται, όπως ορίζουν οι προαναφερόμενες διατάξεις (κατηγορίες Α', Β', Γ'). Τούτο σημαίνει ότι τα καθήκοντα που ασκούνται εν τοις πράγμασι και δικαιολογούν τη λήψη του επιδόματος θα πρέπει να έχουν νομίμως ανατεθεί στο φερόμενο ως δικαιούχο υπάλληλο, ήτοι είτε με το διορισμό του σε θέση που σύμφωνα με τον Εσωτερικό Οργανισμό Υπηρεσίας του φορέα έχει ως αντικείμενο την άσκηση τούτων, είτε, στην περίπτωση που η άσκηση των εν λόγω καθηκόντων δεν συνάγεται ευθέως από την οργανική θέση και την ειδικότητα του υπαλλήλου, με την απόφαση του Δημάρχου περί ανάθεσης πρόσθετων καθηκόντων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 35 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων ή περί μετακίνησης του υπαλλήλου σε άλλη θέση της υπηρεσίας. Διαφορετικό είναι το ζήτημα της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης στους χώρους και στις ειδικότητες που δικαιολογούν την καταβολή του επιδόματος, που διαπιστώνεται κατά το νόμο με σχετική βεβαίωση του οικείου προϊσταμένου, η οποία, ωστόσο, δεν δεσμεύει το Δικαστήριο τούτο ως προς την κρίση του περί θεμελιώσεως νομίμου δικαιώματος λήψης αυτού στο πλαίσιο του παρεμπόπτοντος ελέγχου των διοικητικών πράξεων, επί των οποίων, εν προκειμένω, ερείδεται η ελεγχόμενη δαπάνη.

III. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα δικαιολογητικά που συνοδεύουν το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα προκύπτουν τα εξής:

Ο φερόμενος ως δικαιούχος είναι υπάλληλος ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου του Δήμου XXX – XXX και κατέχει θέση κατηγορίας ΥΕ με ειδικότητα Εργάτη Επιμέλειας Κήπων του Τμήματος Πρασίνου της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος και Πρασίνου του Δήμου. Με την 21618/1.6.2018 κοινή βεβαίωση του Διευθυντή της ως άνω Διεύθυνσης και του Προϊσταμένου Τμήματος Πρασίνου, η οποία εκδόθηκε μετά

την 14/22.5.2018 πράξη επιστροφής του διαφωνούντος Επιτρόπου, βεβαιώνεται ότι ο φερόμενος ως δικαιούχος είναι υπάλληλος του Τμήματος Πρασίνου του Δήμου καθώς και ότι εργάστηκε κατά πλήρη και αποκλειστική απασχόληση τον Απρίλιο του έτους 2018 στις εργασίες κατασκευής και συντήρησης δικτύων ύδρευσης - άρδευσης της υπηρεσίας Πρασίνου.

Με δεδομένα αυτά το Κλιμάκιο κρίνει ότι η δαπάνη παρίσταται μη νόμιμη, καθόσον δεν αποδεικνύεται στη συγκεκριμένη περίπτωση η ανάθεση στο φερόμενο ως δικαιούχο υπάλληλο, ο οποίος κατέχει οργανική θέση Εργάτη Επιμέλειας Κήπων, πρόσθετων καθηκόντων, δηλαδή καθηκόντων που του ανετέθησαν επιπροσθέτως ή ακόμα και καθ' υποκατάσταση εκείνων της οργανικής του θέσης. Και τούτο διότι δεν προσκομίζεται, μεταξύ των δικαιολογητικών του ελεγχόμενου χρηματικού εντάλματος, απόφαση του Δημάρχου περί ανάθεσης σε αυτόν πρόσθετων κατ' είδος καθηκόντων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 35 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, ή περί μετακίνησης αυτού σε άλλη υπηρεσία του Δήμου. Η δε 21618/1.6.2018 κοινή βεβαίωση δεν δύναται να υποκαταστήσει την έλλειψη της προϋπόθεσης αυτής, η οποία είναι θεμελιωτική του δικαιώματος λήψης του επιδόματος, καθόσον δεν δικαιολογείται εν προκειμένω κατά νόμο η πλήρης και αποκλειστική απασχόληση του ενδιαφερόμενου σε καθήκοντα διαφορετικά από εκείνα της οργανικής του θέσης, στα οποία καταρχήν δεν περιλαμβάνεται η κατασκευή και συντήρηση των δικτύων άρδευσης, όπως προκύπτει από το άρθρο 13 περίπτωση β) της 16713/15443/7.5.2012 (Β' 1629) απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας XXX, με την οποία εγκρίθηκε ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου.

IV. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η εντελλόμενη με το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής δαπάνη είναι μη νόμιμη και ως εκ τούτου, αυτό δεν πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι το 425, χρηματικό ένταλμα πληρωμής, οικονομικού έτους 2018, του Δήμου XXX - XXX, ποσού 187,59 ευρώ, δεν πρέπει να θεωρηθεί.